

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Secundum & tertium Argumentum pro nostra sententia
ponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

tur in tali differentia infinita simpliciter, quia in infinite perfecto per essentiam, & a se, ex eo quod omniperspectum sit, debet reperiri omnis perfectio: ergo illud quod vocatur genus vere non erit genus, quia genus non includitur in differentia.

2. Dices illum conceptum abstrahi a finito, & infinito. Bene: ergo non est infinitum, sicut animal quod abstrahit a rationali non est rationale, si autem differentia sit finita quæ additur illi conceptui abstrahenti a finito, & infinito, ac proinde non infinito, sine dubio ex tali additione non resultabit aliquod infinitum simpliciter, quia ex non infinito, & ex finito non fit infinitum sed finitum; unde non Deus, ut patet in compositione hominis qui finitus est, & clarius in angelo, angelus enim finitus est, quia ens, substantia, spirituale, vivens, intellectuale non sunt infinita, cum abstrahant ab infinito, & finito, & cum ex alio capite differentia angeli addita illis predicatis est finita, totus angelus superiora Dei non sunt infinita, & differentia addita illis ad constituendum Deum est finita, Deus non erit infinitus, sed finitus, unde non Deus quod est contradictio; si autem infinita sit differentia, non erit infinita in aliquo genere, sed potius in omni, quia Deus, qui ab illa constituitur, & accipit esse infinitum, non habet illud in aliquo genere, sed in omni: ergo includit in se formalissime, & essentialiter omnem perfectionem, quæ formaliter est in Deo: sed omnia illa predicata superiora sunt perfectiones formaliter contenta in Deo: ergo includuntur formalissime, & essentialiter in differentia ultima Dei: ergo non componunt Deum simpliciter per rationem: ergo Deus directe non ponitur in predicamento, quia quidquid ponitur in illo est compositum simpliciter per rationem ex genere, & differentia.

SUBSECTIO I.

Secundum, & tertium argumentum pro nostra sententia ponuntur.

53. Secundo sic argumentor principaliter, quia nullus conceptus est in predicamento substantiæ, qui non sit analogus respectu Dei, & creaturarum, secundum principia Patris Hurtado: sed predicamentum non potest componi ex predicatis analogis: ergo Deus non est in predicamento substantiæ cum creaturis; maior sic demonstratur, quia secundum principia Patris Hurtado, transcendentia conceptus in ultima differentia rei constituit analogiam in tali conceptu, ut ipse docet in Logica disp. 9. sect. 3. sub-sectione 5. §. 70. ibi, opinantur alij analogiam propriam consistere in transcendentia, quibus libens assentior, quia per transcendentiam facile explicatur proportionalis convenientia conceptus obiectivi, sic ille: sed nullus conceptus est in predicamento substantiæ, qui non transcendat ultimam differentiam Dei: ergo nullus conceptus est in predicamento substantiæ, qui non sit analogus, &c. minor hæc sic probatur, quia ultima differentia Dei ut supra vidimus in sententia P. Hurtado est pura intellectio completa substantialis: ergo de tali ultima differentia predicantur hæc predicata formaliter substantia intellectualis completa: ergo talia predicata transcen-

dunt ultimam differentiam Dei; patet hæc consequentia, quia nihil aliud est transcendere conceptum superiorem differentiam, nisi quod talis conceptus formalissime predicetur de illa, & ideo ipse P. Hurtado ait ubi supra sect. 8. §. 101. substantiam completam transcendere ultimam differentiam Dei, quia illa est substantia formaliter, &c. ac de illa substantia formaliter predicatur: sed ultima differentia Dei est formalissime substantia completa, ut nunc Hurtado asserit, vivens, ut ipse docet in Metaphysica disp. 20. sect. 2. num. 21. ibi: in hoc conceptu (loquitur enim de differentia ultima Dei) includi rationem vitæ nulli potest esse dubium, quia Deum necessario apprehendimus in aliqua specie perfecta, vivens autem est omnium perfectissima; imo, & necessario intelligimus Deum actualem vitam. Item hæc vita, quæ includitur in formalissima differentia Dei est intellectualis, ac proinde purissima intellectio, ut hic auctor probat late *vera illa sententia*: ergo talis differentia ultima Dei formalissime est substantia, vivens, intellectualis, completa, ac proinde de illa formalissime predicantur omnia illa predicata: ergo omnia illa transcendent talem differentiam, ac proinde omnes illi conceptus erunt analogi, & non univoci, & sic sine dubitatione fallitur Hurtado in metaphysica disp. 9. sect. 4. §. 51. in fine, dum ait quid? Deo, & creaturis datur conceptus substantiæ intellectualis univocæ communis, nam substantia intellectualis non est transcendens formaliter: fallitur inquam, quia ut vidimus substantia intellectualis imbibitur in ultimo conceptu, & differentia Dei, quia de illo formalissime predicatur, liquidem in sententia huius auctoris talis conceptus ultimus, & differentialis est pura completa intellectio substantialis.

Sed demus substantiam intellectualem non transcendere differentiam Dei, non potest dubitari quin substantia completa, vivens, spiritualis transcendat Deum, ut ipse P. Hurtado docuit ubi supra: ergo caput predicamenti substantiæ, & alia duo predicata illius predicamenti erunt analogi respectu Dei, & creaturarum, & solum unum predicatum intellectualem nimirum erit univocum, quia non transcendit respectu Dei, & creaturarum; atqui quod non est sub capite predicamenti non potest esse in illo predicamento: ergo si Deus non est sub genere supremo, seu sub capite predicamenti substantiæ, quia illud non est univocum, sed analogum respectu Dei ex eo quod transcendat differentiam Dei, nullo modo erit in predicamento substantiæ, etiam si aliquod predicatum illius predicamenti sit univocum respectu Dei, & non analogum ex eo quod non transcendat differentiam Dei.

Vergetur, quia individuum quod est in predicamento est sub omnibus predicatis a summo usque ad infimum sibi convenientibus; unde si non est sub omnibus a summo, ita ut omnia non de illo predicentur, nullo modo reperitur in tali predicamento. Ideo enim Petrus, Bucephalus, & Gabriel Angelus sunt in predicamento substantiæ, quia sunt sub omnibus predicatis superioribus a summo, seu capite illius predicamenti usque ad infimum convenientibus, & proportionatis Petro, Bucephalo, & Gabrieli: sed Deus non est sub omnibus predicatis predicamenti substantiæ, tanquam sub generibus, & univocis: ergo non est in tali predicamento.

Ratio

- 56 Ratio autem videtur à priori, quia linea prædicamentalis non est mixta ex conceptionibus, aut prædicatis analogis, & univocis: sed solum pure constans ex univocis à primo usque ad infinitum; sed respectu Dei, & creaturarum non possunt esse omnia prædicata quæ componunt lineam prædicamenti substantiæ univoca: sed partim sunt univoca, & partim sunt analogica: ergo ex illis non potest fieri unum prædicamentum in quo sint Deus, & creatura.
- 57 Exemplo declaratur hoc manifesto, quia accidens, & substantia non possunt esse in quadam linea, quæ componatur ex ente ut sic, & reliquis prædicatis, etiam si aliquod prædicatum contentum in tali linea esset univocum respectu accidentis & substantiæ, quia caput talis lineæ esset analogum: unde quotiescunque incipit aliqua linea prædicamentalis ab omnibus maxime attenditur, ut caput talis lineæ sit univocum, & non analogum: atqui caput prædicamenti substantiæ scilicet substantia completa ut sic, quia est transcendens ultimam differentiam Dei est analogum sicut ens ad substantiam, & accidens per vos, quia transcendit: ergo nullo modo potest fieri, aut componi ex illo capite, & reliquis prædicatis una linea prædicamentalis sub qua sint Deus, & creatura, membra enim seu partes ut ita dicam, quæ non sunt sub uno capite, nullo modo pertinent ad idem corpus, quia caput univocum debet influere in omnia membra.
- 58 Sed Deus, & creatura non sunt sub uno capite prædicamenti substantiæ scilicet sub substantia completa ut sic, tanquam sub uno conceptu univoco, & generico, quia talis conceptus est analogus respectu Dei: ergo Deus non pertinet ad corpus illud artificiale prædicamenti substantiæ.
- 59 Quod expresse docuerat P. Hurtado in *logica, disp. 9. sect. 8. §. 108. ibi*. Dices secundum Dei attributa posse in prædicamento constitui. Respondetur Deum non constitui in prædicamento substantiæ ut dixi §. 23. sic ille. Verba autem §. 23. sic se habent, Deus autem abest à prædicamento, quia in illis prædicamentorum auctores noluerunt constitui nisi individua creaturæ: vero hæc opponantur ex diametro conclusioni ipsius Hurtado, quam posuit in metaphysica *disp. 9. §. 54. ibi*: itaque si res metaphysica expendatur, Deus non est expungendus à prædicamento substantiæ ut patet ex argumentorum solutione ipse videtur.
- 60 Præterea, nullo modo toleranda videtur solutio quam his verbis tenuit ipse Hurtado, ubi supra *sect. 4. §. 51. in fine*. Deinde prædicamentum est series prædicatorum ab individuo usque ad supremum conceptum dividendem ens, quod si in hac serie interijciuntur prædicata analogica, prædicamentum conflabitur ex analogis, quæ vere habent conceptum communem, sic ille. Hæc inquam solutio, quia destruit omnes conditiones prædicamenti nullo modo debet tolerari, quis enim unquam posuit prædicamentum, quod non solum non componeretur ex generibus, neque ex univocis: sed quod absurdus est ex analogis: certe nullus; unde si omnes conditiones stabilitæ prædicamentorum ita evertantur, & sanditus labefactentur, non solum dabuntur individua in prædicamentis: sed potius omnia prædicamenta medio tollentur sine ulla dubitatione; unde velint, nolint adversarij cogentur fateri Deum non

esse in prædicamento, quia si prædicamentum non est in eo, non potest quidquam esse, quia quod nihil est nihil continet sub se: ergo si omnes destruantur conditiones prædicamentorum nullum erit prædicamentum, ac proinde Deus in prædicamento non erit, neque rationabiliter defenduntur conclusiones, quando omnia principia, & iura quibus innituntur res de quibus agimus negantur, & negliguntur, quia contra negantes principia non est arguendum; multo enim facilius erat adversarijs, & magis rationi consonum veritatem hanc sanctorum Patrum auctoritatibus firmam firmis argumentorum lateribus roboratam defendere, quam placitum ita lubricum tueri, ac docere, ut si aliquomodo defendi vellet necesse sit tot veritates convellere, & labefactare.

Tertio probatur principaliter, si Deus ponetur in prædicamento sub aliquo genere, sequeretur existentiam non esse de essentia divinæ naturæ: sed hoc est falsum: ergo id ex quo sequitur, minor hæc est manifesta, & docetur, & probatur à P. Hur. in *metaph. disp. 20. de Deo, sec. 2. per 10. tam; præcipue à num. 17. usque ad 19.* ratione autem manifesta sic probatur, quia Deus in primo suo conceptu differt à creatura, in primo, & proprio conceptu illius, quia creatura est ens contingens, Deus autem necessarius; nisi enim formaliter hi conceptus apprehendantur non efformamus proprium conceptum Dei, neque creaturæ: ergo qui proprie concipit differentiam Dei, concipit formaliter necessitatem existendi: sed necessitas existendi est actualitas necessaria existentie; ergo de conceptu essentiali Dei est existentia: ergo falsum est negare existentiam de essentia divinæ naturæ: sequela illa maioris sic probatur, quia quidquid ponitur in prædicamento ponitur præcendendo ab existentia, omnia enim prædicamenta abstrahunt ab actuali exercitio existendi, quod est existentia: ergo si Deus ponitur in prædicamento abstrahitur ab existentia: sed nihil abstrahitur à prædicato quod sit de essentia alicuius, quia res sine omnibus prædicatis essentialibus nullo modo potest concipi neque esse; ergo si Deus poneretur abstractus ab existentia in prædicamento, sequeretur evidenter existentiam non esse de essentia Dei.

Urgetur, nam in rebus creatis in quibus essentia non est ex se, & ex ratione sua formali existens potest abstrahi essentia ab existentia, non tamen in Deo, qui est ens per essentiam, ac proinde de se ipso dicit: ego sum, qui sum, unde ex sua essentia est existens: ergo Deus nullo modo potest poni in prædicamento.

SVBSECTIO II.

Quarta, & quinta ratio ponuntur.

Quarto sic argumentor, quia omne quod est directe in prædicamento substantiæ vel est ut prima substantia (in basi prædicamenti tanquam fundamentum totius ordinis prædicatorum essentialium,) vel tanquam secunda substantia; sed neutro modo est in prædicamento; ergo nullo modo est in illo; hæc minor in qua est difficultas probatur quoad secundam partem, quia omnis secunda substantia aut est communis pluribus inferioribus essentialiter distinctis, aut

Yyy 3 pluribus